

ชื่อวิทยานิพนธ์ : กลยุทธ์การปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา

ผู้วิจัย : พระครูโสภณปริยัตยานุยุต (เจมศักดิ์ กิตติวณโณ)

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

: อาจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร, ศศ.บ., น.บ., พบ.ม., รป.ด.

: ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

วันสำเร็จการศึกษา :

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑. ศึกษาสภาพทั่วไปในการปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร ๒. ศึกษาหลักการ วิธีการปกครองคณะสงฆ์และการสร้างความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา และ ๓. เสนอกลยุทธ์การปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยศึกษาและวิเคราะห์ เอกสาร ตำรา กฎหมาย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการปกครองสงฆ์ และความมั่นคงทางพระพุทธศาสนา และการจัดทำแผนเชิงกลยุทธ์ พร้อมกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อจัดทำกลยุทธ์การปกครองสงฆ์เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา โดยใช้การสนทนากลุ่ม พิจารณาให้การรับรองกลยุทธ์การปกครองคณะสงฆ์ดังกล่าว สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของพระสังฆาธิการที่มีต่อสภาพทั่วไปของการปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร ในด้านการบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการจัดการวัสดุอุปกรณ์ มีความพร้อมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. การบริหารคณะสงฆ์ที่ดีมีหลักการ วิธีการ ดังนี้ ๑) การจัดตั้งสำนักงานเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร เจ้าคณะเขต และเจ้าคณะแขวง ไว้เป็นศูนย์เดียวกัน ๒) การเพิ่มอำนาจและประสิทธิภาพการทำงานของพระวินยาธิการอย่างเต็มรูปแบบ ๓) การรวบรวมประวัติข้อมูลพระภิกษุสามเณรไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ๔) การสร้างความเข้าใจและการอาศัยอยู่ร่วมกันของพุทธศาสนิกชนและศาสนิกอื่นๆ อย่างสันติ ๕) สร้างศูนย์กลางการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลีเขตละ ๑ ศูนย์ ๖) จัดตั้งศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่ครบวงจร ๗) พัฒนาวัดต้นแบบด้านสาธารณูปการ ๘) จัดตั้งทุนเคราะห์แก่เด็กและเยาวชน ๙) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวัดและชุมชน ๑๐) พัฒนาระบบและกลไกการรับข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ

(ข)

๑๑) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือพระสังฆาธิการ ในการป้องกันข้อพิพาทต่างๆ ที่เกิดขึ้น
๑๒) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ๑๓) รวบรวมกรณีศึกษาจัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติ
ที่ชัดเจนและมีการเผยแพร่สู่สาธารณชน ๑๔) สร้างพระสงฆ์นักกฎหมาย ๑๕) สร้างโรงเรียนพระสังฆา
ธิการแบบถาวร ๑๖) สร้างทีมงานและเครือข่ายในการช่วยเหลือพระสังฆาธิการแบบเร่งด่วน
๑๗) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ ๑๘) สร้างระบบและ
กลไกในการบริหารจัดการวัดที่ดี เพื่อลดข้อขัดแย้งกับชาวบ้าน ๑๙) สร้างวัดต้นแบบในการพัฒนา
ร่วมกับท้องถิ่น ๒๐) สร้างระบบและกลไกการควบคุมดูแลความเรียบร้อยของคณะสงฆ์ ๒๑) จัดทำ
แผนยุทธศาสตร์ระยะสั้นและระยะยาว ๒๒) สร้างศาสนทายาทที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน
คณะสงฆ์ ๒๓) จัดทำแบบรายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะสงฆ์และเผยแพร่สู่สาธารณชน
๒๔) พื้นฟูวิถีชีวิตความเป็นไทยแต่ครั้งโบราณ นำหลักการปกครองสมัยก่อนมาประยุกต์ใช้กับยุค
ปัจจุบัน ๒๕) เร่งสร้างผลงานและเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่ประจักษ์สู่สาธารณชน ๒๖) การเปิดเวที
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๒๗) การสร้างขวัญและกำลังใจแก่
ผู้ปฏิบัติงาน และ ๒๘) หมั่นประชุมกันเนื่องนิത്യ ส่วนความมั่นคงของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย
ความสามัคคีของพุทธบริษัททั้ง ๔ สรุปได้ว่า การปกครองคณะสงฆ์เพื่อความมั่นคงแห่ง
พระพุทธศาสนาจำเป็นต้องจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์

๓. กลยุทธ์การปกครองคณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร เพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา มี
องค์ประกอบดังนี้ บริหารองค์กรเชิงรุก ศูนย์ข้อมูลญาณทัศน์ พระสังฆาธิการวิวัฒน์ บุคลากรพัฒนา
ศาสนาสमानันท์ คุณอนันต์พระพุทธศาสนา และเครือข่ายรักษาเฝ้าระวัง

Dissertation Title : The Strategy of Bangkok Administration for Stability of Buddhism

Researcher : Phrakhrusopolpariyattayanuyut (Jamsak Kittivanno)

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Management)

Dissertation Supervisory Committee

: Dr. Busakorn Watthanabut B.A., LL.B., M.S., D.P.A.

: Asst. Prof. Dr. Surapon Suyaprom B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

Date of Graduation : March 2, 2016

ABSTRACT

The objectives of this research were : 1) To study for the generality of Sangha administration in Bangkok 2) to study the Principles and Methods of Sangha administration and marking Stability of Buddhism and 3) to propose the strategies of Sangha administration in Bangkok for Stability of Buddhism . The researcher used the mixed Methods research comprising both qualitative and quantitative approach. For qualitative research, to study and analyze from papers books lows dissertations about Sangha Administration and marking Stability of Buddhism, to make strategic planning, the study was conducted by in-depth interview from 18 key informants selected by purposive Methods and focus group selected from 8 specialists for confirm the body of knowledge. For the quantitative research, used questionairs for Sangha Administrators opinion to the generality of Sangha administration in Bangkok

The research findings were as follows:

1) The generality of Sangha administration in Bangkok was found that they already in management resources such as personnel, budget and.

2) The principles and Methods of Sangha administration in Bangkok for Stability of Buddhism found that total principles and Methods were 29 types as follows 1) Be set the office for Ecclesiastical Bangkok Governor, Ecclesiastical district Governor and Ecclesiastical sub-district Governor, 2) Empowerment and set efficiency for the police monks, 3) Be collected electronics personnel data for monks and novices, 4) Be set understanding the living as peace with others between Buddhist and other religion, 5) Be set the education centre for Pariyatthidham in Dhamma and Bali in every district, 6) Be set centre for all function of Buddhist propagation, 7) Temple development for Buddhist construction, 8) Be set fund for children and youth, 9) Be set network for co-ordination between temples and communities,

10) System development and dynamics for efficiency suggestions, 11) Be set the committee for help the Sangha administrations who protected the problems, 12) Be set the network to co-ordinate with all departments, 13) Be collected the case study that be made clear procedures and announced to public, 14) Be build the sangha as a lawyer 15) Be build the permanent school for the sangha administration, 16) Be set teamwork and network to help as urgent case for Sangha administrations, 17) Technology information development for sangha administration, 18) Be set the management systems and dynamics for the excellent temples that could be reduce the conflicts in communities, 19) Be set the prototype temple for development with rural, 20) Be set the systems and dynamics for control the neat of sangha, 21) Be set strategies in short and long term plan, 22) Be set the Buddhist hiers who had ability for sangha administration job, 23) Be set the report for summary for performance of sangha administration and announce to the public, 24) Be restored the Thai living way in the past and applied to use in present, 25) Be to build the performance and shew to the public, 26) Be made the stage for discussion about sangha administration, 27) Be set the moral and inspiration to staffs, and 28) Be set the meeting continulously. The Stability of Buddhism includes unity of 4 Buddhist Communities. So that Sangha Administrators should make strategic planning.

3) The strategies of Sangha administration in Bangkok for Stability of Buddhism consisted of 7 types as follows : Strategy I. was progressive organization as the center for Bangkok sangha administration, Strategy II. was the vision data which the data base were efficiency., Strategy III. was reform sangha by setting the programs for training and producing., Strategy IV. was developed Sangha administrations with training programs., Strategy V. was harmony in religion for making the people lived with others as a peace by activities., Strategy VI. was the fruitful in Buddhist that would be propagation centers, development for prototype temples, supporting people and controlling the monks and Strategy VII. was the network for protect Buddhist by co-ordinate with around communities.